

ADVENTI KÖNYVVÁSÁR KOLOZSVÁRON AZ UNITÁRIUS EGYHÁZ VALLÁSSZABADSÁG HÁZÁBAN

Olvasnivaló történelmi ereklyék között

FOTÓK: NÁNÓ CSABA

Az adventi könyvvásár szervezői idén is gondoskodtak arról, hogy a könyv ne maradjon ki a karácsonyfa alól. Az eseményre Kolozsváron a Vallásszabadság Házában került sor.

→NÁNÓ CSABA

Nem túlzás azt állítani, Kolozsváron, de talán egész Erdélyben még soha nem rendeztek könyvvásárt olyan patinás környezetben, mint most a nemrég felújított Vallásszabadság Házában. Már az épület átadásakor elhangzott: az egyház a közösség szolgálatába kívánja állítani az egykori püspöki palotát, ahol jelentős közösségépítő munka fog folyni. E terv megvalósulását immár több rendezvény is alámasztja. A kommunista diktatúra idején lebontásra ítélt, aztán csoda folytán megmenekült ingatlan ma a kultúra egyik bölcsőjeként is szolgálja a kolozsváriakat.

„Gyerekkori álmom, hogy ez az épület mindig nyitva legyen, és ne csak egy ember használatára legyen elrendelve, hanem arra, hogy a Kolozsváron és Erdélyben élő közösségek ismerjék, használják, és itassa át életüket a falaiból kiáradó szellemiség, kultúrigény, ami jellemzője volt mindig és mindenkor a benne lakóknak” – mondta Bálint-Benczédi Ferenc unitárius püspök a könyvvásár megnyitóján.

Könyvek a Vallásszabadság Házának történelmi környezetében

Történelmi környezet a püspöki palotában

Amikor a látogató belép az épület boltíves kapuján, a falakból, az ajtókból, minden kőből és sarokból a történelem köszön vissza. Miután a tágas lépcsőn felér a több évszázados ház termeibe, szinte eláll a lélegzete: karnyújtásnyira az unitárius egyház ereklyéitől, egy hatalmas teremben Dávid Ferenc vallásalapító saját kezű írásainak szomszédságában akad rá a könyvvásárra. Az árusokat körülvevő falakról az egyház mindenkor püspökei tekintenek a kíváncsiskodókra, mintha csak jelle várnának, hogy a festményekről leszállva körbenézzenek a könyvek között. Még a szervezők sem

hitték volna, hogy ilyen csodálatos környezetben kerülhet sor december 13–16. között a VI. Adventi Könyvvásárra. Nagy Péter, az Exit Kiadó igazgatója, az esemény főszervezője, a Vallásszabadság Házának frissen kinevezett kulturális vezetője bevallotta: meglegedtek volna azzal is, ha az épület udvarán állíthatnák fel sátrakat. De hogy az unitárius püspökség felkínálta a lehetőséget, hogy a tanácsteremben szervezzék meg a vásárt, kisebb csodaként élték meg. A kilenc kiállító stand több mint kétezer publikációt kínált eladásra advent harmadik hétvégéjén Kolozsvár egyik legrégebbi épületében. A 250 négyzetméteren elterülő könyvvásáron kicsik és nagyok kedvükre választhattak a magyar irodalmi és publicisztikai felhozatalból, beszerezheték könyvajándékaikat a közelgő ünnepekre.

Könyvbemutatók futószalagon

Nem hiányozhattak a könyvvásárról a kiadók legújabb kiadványai sem. A könyvmutatókra a Vallásszabadság Házának alagsori termében került sor. Kísérteties érzés vesz erőt az emberen, amikor a szűk lépcsőn lebalag a helyiségbe, ahol úgy tűnik, mintha megállt volna az idő. Letűnt korok emlékeit idézi a terem végében vasráccsal elzárt kicsiny tér is, amely mintha rabságra ítélt emberek egykori lakhelye lett volna. Ha viszont félretesszük a kép-

zetünk által szült rémképeket, kiderül, hogy a pince helyiségei az egykori lakók boroshordóinak tárolására vagy egyebek raktározására szolgáltak.

A könyvbemutatók sora Gaal György Unitáriusok a Házsongárdi temetőben című könyvének méltatásával kezdődött, a könyvet Kovács Sándor egyetemi oktató mutatta be december 13-án. Még aznap délután került sor Erdélyi Lajos Bennünk a nagyvilág. Portréfotók és interjúk című könyvének bemutatójára is. A 312 oldalas kötet Erdélyi Lajos művészekkel való kapcsolatának két vetületét mutatja be: a 20. század második felében készített fényképeket és beszélgetéseket.

Pénteken Dobai Irén Lídia avagy Egy öngyilkosság érthető érthetlensége című könyvének bemutatója volt terítéken, a szerzővel Horváth Erika beszélgetett, Vajas Emőke egy, az alkalomhoz illő Telemann-szólófantáziát játszott fuvalán. Ezt követően Vindis

című könyvének bemutatójára ugyancsak szombaton került sor. A könyvet Gajda Péter, a kötet fordítója-gondozója és H. Szabó Gyula szerkesztő mutatta be.

Egy öngyilkosság kémiaja

Dobai Irén Lídia című kötetére – amely az Exit Kiadó gondozásában jelent meg – külön is érdemes kitérni. A szerző olyan témát dolgoz fel döbbenetes őszinteséggel, ami az irodalomban ritkaság-

→A kilenc kiállító stand több mint kétezer publikációt kínált eladásra advent harmadik hétvégéjén Kolozsvár egyik legrégebbi épületében.

számba megy: írásában próbálja megmagyarázni és megérteni lányának évekkal ezelőtt bekövetkezett öngyilkosságát. Szülő számára nincs nagyobb fájdá-

Könyvbemutató: Horváth Erika, Dobai Irén, a Lídia szerzője és Nagy Péter

Andrea színművész és Nagy Gerő zongoraművész jelenlétében mutatták be Laczkó Vass Róbert legújabb kötetét, a Szonettek a Kálváriára című alkotást. A versfüzér a Messiás életét követi végig a jászoltól a keresztig. A könyvet Bodó Márta, a Keresztény Szó főszerkesztője méltatta. Szintén pénteken egy harmadik könyvbemutatót is szerveztek: Zágoni Balázs A Mary Rose-incidens című kötetét Horváth Levente tanár mutatta be. Az esemény társszervezője a Koinónia Kiadó volt.

Szombaton Max Blecher három magyarra fordított könyvéről zajlott beszélgetés. Az Áttetsző test, Heges szívek és a Történetek a közvetlen irrealitásban című alkotásokról Gálfalvi Ágnes és Jakabffy Tamás szerkesztőkkel Balázs Imre József, Vallasek Júlia és Boda Edit fordítók beszélgettek. Az esemény társszervezői a Kriterion és a Lector Kiadó voltak.

Olyan időkét élünk, amikor eltűnnek az igazi különlegességek, és minden egyformává válik. A szerzőnek azonban megadatott, hogy visszalépjén néhány évszázadot, s ha csak futólag is, de bepillantson abba a világba, amelyet egykor atyáink éltek. Auguste de Gerando Erdély és az erdélyiek

lom, mint gyermeke elvesztése, ezzel néz szembe a manapság Brüsszelben élő szerző. „Egy nő, egy anya vagyok a sok közül, aki sokszor érezte, szeretné megírni, papírra vetni élete történetét, de az élet nem igazán adott rá lehetőséget a mindennapi feladatokkal való küzdelem során. Majd olyan esemény rázta meg lelki világomat, amely fékezhetetlenül vezetett e fájdalmas, igaz történet megírására” – vallotta a szerző. A tragikus, de tanulságos történet lényege: elkerülhető lett volna a 37 éves Lídia öngyilkossága, voltak előjelei a drámának? Talán a környezet nem hallotta meg a segélykiáltásokat? Vagy Lídia egész élete szinte sorsszerűen közelített az önként vállalt befejezés irányába? A leírtak annál is megdöbbentőbbek, mivel sokan ismerték a kolozsvári gyökerekkel rendelkező családot, és talán senkinek eszébe nem jutott, milyen démonokkal küzdött rövid életében a szerző leánya, Lídia. A kendőzetlen őszinteséggel megírt könyv kapaszkodó lehet azok számára, akik hasonló gondokkal találják szembe magukat, és akár riasztó is lehet, hogy jobban odafigyeljünk magunk és szeretteink cselekedeteire.

A kolozsvári könyvvásár több mint kétezer kiadványt kínált eladásra

→Könyvvásárok Erdélyben

Az Exit Kiadó igazgatójaként Nagy Péter szinte minden erdélyi könyvvásáron részt vett már. Szerinte a marosvásárhelyi a legjelentősebb, ezt minden év novemberében szervezik a színházban, és hatalmas felhozattal biztosít.

Hetvenévnnyi kényszerszünet után 2011-ben Kolozsvár ismét felsorakozott az Ünnepi Könyvhét eseményeinek színhelyei közé. Ennek megtartását Supka Géza író, újságíró, történész kezdeményezte még 1929-ben, de a kincses városban a kommunizmus éveiben szünetelt a rendezvény. Könyvhétet ugyanakkor Csíkszeredában is szerveznek. Komoly könyvvásáron vehetünk részt minden évben a Kolozsvári Magyar Napok keretében is, Nagyváradon pedig a Várad folyóirat és a Szigligeti Színház rendezei meg minden évben a Könyvmaraton. Szórványvidéken általában városnapok vagy magyar napok keretében lehet tallózni a könyvek között – tudtuk meg Nagy Pétertől. Ide tartoznak többek között a szatmárnémeti, szilágysomlyói, besztercei vagy nagybányai fesztiválok, amelyeket az erdélyi magyar könyvkiadók is rendszeresen megtisztelnek jelenlétükkel.